

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examinations - May, 2015

Time : 3 hrs.]

Paper - 6, Sahitya
(रसगङ्गाधरः-प्रथमाननः)

[Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

5 x 20 = 100

- (१) रसगङ्गाधरस्य मङ्गलपद्यं व्याख्यात ।
- (२) पण्डितराजजगन्नाथस्य पाण्डित्यं प्रमाणयत ।
- (३) जगन्नाथदिशा काव्यभेदान् सोदाहरणं विवृणुत ।
- (४) रससूत्रव्याख्याने नवीनानां सिद्धान्तं विमृशत ।
- (५) पण्डितराजस्य काव्यलक्षणं विचारयत ।
- (६) शान्तरसस्याङ्गीकारे जगन्नाथस्य मतम् आलोचयत ।
- (७) परकीयमतं विचारयत ।
- (८) निःशेषच्युतचन्दनं इति पद्यं जगन्नाथदिशा आलोचयत।
- (९) काव्यलक्षणप्रसङ्गे जगन्नाथः अन्यानि मतानि केन प्रकारेण खण्डयति ।
- (१०) अलङ्कारग्रन्थेषु रसगङ्गाधरस्य स्थानं प्रमाणयत ।

○○○

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examinations - May, 2015
Paper - 7, Sahitya

Time : 3 hrs.]

(काव्यप्रकाशः- ७,८,९,१० उल्लासाः)

[Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः।

5 x 20 = 100

- (१) त्रिविधमश्लीलं यथाग्रन्थं विचारयत ।
- (२) अलङ्कारजगति काव्यप्रकाशस्य स्थानं प्रमाणयत ।
- (३) प्रक्रमभङ्गप्रकारं यथाग्रन्थमालोचयत ।
- (४) पददोषान् नाम्ना निर्दिश्य पञ्च सोदाहरणं विवृणुत ।
- (५) वाक्यदोषेषु यथेच्छं चतुर्णां विवरणं कुरुत ।
- (६) रसविरोधपरिहारोपायान् विचारयत ।
- (७) श्लेषं सप्रभेदं स्पष्टयत ।
- (८) पूर्णोपमालङ्कारं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (९) विरोधाभासस्य दशभेदान् विचारयत ।
- (१०) धर्मलुप्तायाः भेदान् सोदाहरणं विचारयत ।

○○○

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examinations - May, 2015
Paper - 8, Sahitya

(व्यक्तिविवेकः-प्रथमविमर्शः, नाट्यशास्त्रम्-षष्ठाध्यायः)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. यथेच्छं प्रश्नत्रयं समाधेयम् ।

3 x 20 = 60

- (१) अलङ्कारजगति व्यक्तिविवेकस्य स्थानं प्रमाणयत ।
- (२) शब्दस्य विशेषणं दोषयुक्तमिति उपपादयत ।
- (३) ध्वनिलक्षणे द्विवचननिर्देशे दोषमुद्भावयत ।
- (४) वक्रोक्तेः महिमभट्टदिशा खण्डनं कुरुत ।
- (५) वाक्यलक्षणं परिष्कुरुत ।
- (६) लक्षणाम् अनुमाने अन्तर्भावयत ।

II. कस्यचित् एकस्य उत्तरं लिखत।

1 x 10 = 10

- (१) प्रादीनां द्योतकाव्यं खण्डयत ।
- (२) रसानुमितिं निरूपयत ।
- (३) तात्पर्यवृत्तिम् अनुमाने अन्तर्भावयत ।

III. यथेच्छं त्रयाणाम् उत्तरं लिखत ।

3 x 10 = 30

- (१) रसप्रतीतौ विघ्नान् विवेचयत ।
- (२) रौद्ररसं विवेचयत ।
- (३) निरुक्तं लक्षयत ।
- (४) हास्यरसस्य भेदान् आलोचयत ।
- (५) संग्रहं यथाग्रन्थं विचारयत ।
- (६) शान्तरसं समुपस्थापयत ।

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examinations - May, 2015
Paper - 9, Sahitya

Time : 3 hrs.]

(ध्वन्यालोकः-तृतीयोद्योतः, वक्रोक्तिजीवितम्-प्रथमोन्मेषः)

[Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

- I. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधत्त। 2 x 20 = 40
- (१) विवक्षितान्यपरवाच्यध्वनेः पदवाक्यप्रकाशते सोदाहरणं निरूपयत ।
(२) संघटनारूपा एव गुणा इति विमृशत ।
(३) रसविरोधिनी तत्त्वानि कानि ?
(४) गुणवृत्तितः व्यञ्जनायाः पार्थक्यं दर्शयत ।
- II. यथेच्छं एकः प्रश्नः समाधेयः । 1 x 10 = 10
- (१) अङ्गरसस्य परिपोषपरिहारप्रकारान् यथाग्रन्थं विशदयत ।
(२) रसानां परस्परविरोधद्वयं प्रदर्श्य तस्य परिहारोपायान् निरूपयत ।
(३) चित्रकाव्यं यथाग्रन्थं विचारयत ।
- III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ । 2 x 20 = 40
- (१) अलङ्कारजगति वक्रोक्तेः परिकल्पनायाः कुन्तकस्य स्थानं प्रमाणयत ।
(२) कुन्तकोक्तदिशा साहित्यशब्दार्थं विवृणुत ।
(३) कुन्तकस्य वर्णविन्यासवक्रतां विचारयत ।
(४) सुकुमारमार्गगुणान् आलोचयत ।
- IV. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । 1 x 10 = 10
- (१) मार्गत्रयं संक्षेपेण लिखत ।
(२) कुन्तकोक्तदिशा काव्यप्रयोजनानि लिखत ।
(३) पदपूर्वार्धवक्रतां सभेदं व्याख्यात ।

○○○

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examinations - May, 2015
Paper - 10, Sahitya

Time : 3 hrs.]

(अलङ्कारशास्त्रेतिहासः अलङ्कारशास्त्रनिबन्धश्च)

[Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

- I. यथानिर्देशं प्रश्नमुत्तरत । 4 x 5 = 20
- (१) चतुर्णाम् आलङ्कारिकाणां परिचयो देयः ।
- (क) वामनः (ख) आनन्दवर्धनः (ग) क्षेमेन्द्रः
(घ) भोजः (ङ) मम्मटः (च) विश्वनाथः
(छ) धनञ्जयः (ज) भामहः
- II. चतुर्णां ग्रन्थानां परिचयं कुरुत । 4 x 5 = 20
- (क) नाट्यशास्त्रम् (ख) साहित्यदर्पणः (ग) औचित्यविचारचर्चा
(घ) सरस्वतीकण्ठाभरणम् (ङ) चन्द्रालोकः (च) वक्रोक्तिजीवितम्
(छ) काव्यप्रकाशः (ज) काव्यादर्शः
- III. प्रश्नद्वयमुत्तरत । 2 x 10 = 20
- (१) वाक्यं रसात्मकं काव्यम् - स्पष्टयत ।
(२) कुन्तकदिशा वर्णविन्यासवक्रताम् आलोचयत ।
(३) मम्मटस्य काव्यप्रयोजनं विवृणुत ।
(४) हेत्वाभावान्नलक्षणा - स्पष्टयत ।
- IV. यथेच्छं द्वयोः उत्तरं लिखत । 2 x 10 = 20
- (१) मम्मटस्य काव्यलक्षणं विश्वनाथदिशा खण्डयत ।
(२) व्यञ्जनाशक्तेः आवश्यकतां निरूपयत ।
(३) काव्यस्यात्मा ध्वनिः - प्रमाणयत ।
(४) लक्षणा तेन षड्विधा - सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- V. यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणीं कुरुत । 4x 5 = 20
- (१) चतुर्वर्गाः (२) वाक्यवक्रता
(३) औचित्यविचारः (४) लोचनटीका
(५) अनुमितिवादः (६) सात्त्विकभावाः
(७) स्थायिभावाः (८) प्रस्तावना (आमुखम्)

○○○